

Η Αριστερά μπροστά στις εκλογές της 7ης Ιουλίου

Ανακοίνωση της πολιτικής οργάνωσης «Κόκκινο Νήμα»

Η τοποθέτησή μας για τις επερχόμενες εκλογές της 7ης Ιουλίου παραμένει στις βασικές της γραμμές αυτή που δημοσιοποιήσαμε με την ανακοίνωσή μας για τις εκλογές της 26ης Μαΐου ⁽¹⁾, αλλά και με την ανακοίνωση για τα συμπεράσματα από τα αποτελέσματα αυτών των εκλογών. ⁽²⁾ Ωστόσο, τα αποτελέσματα αυτών των εκλογών, το γενικότερο κλίμα που έχει δημιουργηθεί και η συζήτηση που έχει αναπτυχθεί, κάνουν απαραίτητες κάποιες περαιτέρω διευκρινίσεις:

Όχι στις αυταπάτες περί «δικομματικής εναλλαγής»

Ύστερα από τα αποτελέσματα των εκλογών της 26ης Μαΐου, προβάλλει ακόμη εντονότερα η βασική πολιτική διακύβευση για την «επόμενη μέρα»: η οργάνωση της αντίστασης ενάντια στη δεξιά και ακροδεξιά αντίδραση, που ετοιμάζεται να επελάσει υπό την κάλυψη και ενορχήστρωση της κυβέρνησης του Μητσοτάκη. Η εκτίμηση αυτή είναι εντελώς κρίσιμη: οι αυταπάτες ότι η «επόμενη μέρα» θα καθοριστεί από κάποιου είδους «κανονικότητα», στο πλαίσιο της οποίας θα κυριαρχήσει η «δικομματική εναλλαγή» ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ χωρίς ποιοτική αναβάθμιση της αντεπίθεσης των δυνάμεων της άρχουσας τάξης είναι καταστροφικές. Χάρη στις μνημονιακές υπηρεσίες του ΣΥΡΙΖΑ, αποκαταστάθηκε πράγματι μια «κανονικότητα», αλλά όχι αυτή κάποιου τύπου δικομματικής εναλλαγής όπου οι κυβερνητικές πολιτικές αλλάζουν μόνο στις λεπτομέρειες. Η «κανονικότητα» που αποκαταστάθηκε, είναι η κανονικότητα της αστικής

διακυβέρνησης σε συνθήκες υποβόσκουσας κρίσης και «διευθετημένης» χρεοκοπίας, η οποία έχει ανάγκη από πιο ωμές μορφές διαχείρισης σε σχέση με την κυβερνητική θητεία του ΣΥΡΙΖΑ και εμπνέεται από όλα τα διεθνή παραδείγματα της ρεβανσιστικής-«λαϊκής» δεξιάς και ακροδεξιάς. Η κανονικότητα που βασίζεται στο «ξόρκισμα» της διαχωριστικής γραμμής μνημόνιο (που πλέον έγινε καθεστώς) – αντιμνημόνιο (που ηττήθηκε σε όλες του τις πολιτικές εκδοχές). Η κανονικότητα που βασίζεται στην αποκατάσταση σε ρόλο ισχυρού και ηγεμονικού πολιτικού εκπροσώπου της άρχουσας τάξης της ΝΔ του Κυριάκου Μητσοτάκη. Η κανονικότητα που στηρίζεται στην πολιτική μηχανική μετατόπισης του πολιτικού άξονα σε δεξιά-ακροδεξιά κατεύθυνση, στο πλαίσιο της οποίας οι διάφορες εκδοχές της άκρας δεξιάς έχουν, άμεσα ή εν δυνάμει, «λειτουργικό» ρόλο. Η κανονικότητα που στηρίζεται στο ταξικό μπλοκ εξουσίας της άρχουσας τάξης και των εύπορων μεσαίων στρωμάτων με δύναμη κρούσης την «ανθρώπινη σκόνη» του μανιασμένου και εξαχρειωμένου μικροαστού και ιδεολογικούς ιοντρούχτορες το capital και το liberal, τους Βορίδηδες και τους Βελόπουλους, την Εκκλησία και τις μετεμφυλιακές ιδέες. Η κανονικότητα που εμπνέεται από το «πρόταγμα» ενός αντιδραστικού δεξιού και ακροδεξιού ρεβανσισμού ενάντια σε ό,τι απέμεινε όρθιο από τις κατακτήσεις της Μεταπολίτευσης, ενάντια στις ιδέες της Αριστεράς, ενάντια στους πρόσφυγες και τους μετανάστες, ενάντια στις γυναίκες και τους γκέι κ.λπ.

Η Αριστερά που δεν βλέπει αυτή την επερχόμενη «κανονικότητα», αλλά μιλάει για δικομματική εναλλαγή, διαπράττει δύο μεγάλα λάθη ταυτόχρονα:

Πρώτο, αποκοιμίζει τον κόσμο ταυτίζοντας την πολιτική της επερχόμενης ρεβανσιστικής δεξιάς με την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ («μια απ' τα ίδια, τίποτε χειρότερο ή καλύτερο δεν θα υπάρξει»), αποκοιμίζοντας έτσι και τα ανακλαστικά του κόσμου.

Δεύτερο, αποξενώνει και αποξενώνεται -μέσα από αυτή την τούτιση- τον κόσμο της Αριστεράς και σημαντικού τμήματος των εργαζόμενων τάξεων που από ταξικό ή πολιτικό ένστικτο

αντιλαμβάνεται ότι το βασικό πολιτικό καθήκον είναι να φράξουμε το δρόμο στη δεξιά και ακροδεξιά αντίδραση.

ΣΥΡΙΖΑ και Βαρουφάκης δεν μπορούν να αποτελέσουν ανάχωμα

Μεγάλο μέρος του κόσμου που ψηφίζει ΣΥΡΙΖΑ και Βαρουφάκη, το κάνει πιστεύοντας ότι αυτός είναι ο διαθέσιμος τρόπος για να μπει φραγμός στην επέλαση της δεξιάς και ακροδεξιάς αντίδρασης. Δεν πρέπει να αποξενώσουμε ούτε να αποξενωθούμε από αυτό τον κόσμο – και με τέτοιο κόσμο θα χτίσουμε αύριο τις αντιστάσεις ενάντια στη δεξιά και ακροδεξιά αντίδραση. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι είναι η ψήφος, δηλαδή η πολιτική στήριξη, στον ΣΥΡΙΖΑ ή τον Βαρουφάκη που θα φράξει το δρόμο στη δεξιά και την ακροδεξιά. Δεν πρόκειται μόνο για το γεγονός ότι τόσο ο Τσίπρας όσο και ο Βαρουφάκης έχουν τεράστιες ευθύνες που ο δεξιός και ακροδεξιός άνεμος έγινε τόσο ισχυρός· πρόκειται κυρίως για το γεγονός ότι η μεν ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ ούτε θέλει ούτε μπορεί να διανοηθεί καν να σταματήσουμε τη δεξιά και ακροδεξιά αντίδραση με το μόνο τρόπο που αυτό (θα) είναι εφικτό, δηλαδή στο δρόμο, ο δε Βαρουφάκης ακόμη και αν υποθέσουμε ότι θέλει κάτι τέτοιο, δεν μπορεί, καθώς αποτελεί προσωποπαγές μόρφωμα μετα-αριστεράς.

Η ηγεσία Τσίπρα έχει κάνει τις επιλογές της. Διακατέχεται από την αυταπάτη της εναλλαγής, την οποία έχει προαναγγείλει ότι θα υπηρετήσει με «πολιτικό πολιτισμό» (=ήπιο κλίμα) και σοσιαλδημοκρατική ρότα και ανασυνθέσεις (με το ΚΙΝΑΛ ή πασοκοπαράγοντες). Η τέτοια ιδεολογικοπολιτική μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ είναι τετελεσμένη και μη αναστρέψιμη. Η ψήφος σε αυτό είναι χαμένη ψήφος, όταν το βασικό πρόταγμα είναι να ανακόψουμε το δεξιό-ακροδεξιό ρεβανσισμό.

Το προσωποπαγές μόρφωμα του Γιάννη Βαρουφάκη είναι ιδιότυπη εκδοχή μετα-αριστερού/ετερόδοξου «βοναπαρτισμού», χωρίς οποιαδήποτε σχέση με κοινωνικούς ή κινηματικούς χώρους, ένα

είδος ελληνικού «Κινήματος Πέντε Αστέρων» αλλά χωρίς τη δική του δυναμική, που βασίζεται στην ιδεοληψία μιας ρήξης... χωρίς σύγκρουση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τους δανειστές. Το γεγονός βέβαια ότι πήρε «από το πουθενά» σχεδόν 3% στις ευρωεκλογές, αποδεικνύει ότι οι μνήμες και τα συμπεράσματα του κόσμου από το 2015 είναι ενεργές. Είναι επίσης δείκτης του βαθμού πολιτικής χρεοκοπίας του αριστερού ρήγματος του ΣΥΡΙΖΑ (ΛΑΕ και Πλεύση Ελευθερίας). Σε κάθε περίπτωση όμως, η ψήφος στο ΜΕΡΑ25 του Γιάννη Βαρουφάκη είναι επίσης χαμένη ψήφος: ενισχύει ένα «μη κόμμα» που θα τοκίσει σε και θα εγκλωβίσει με μια εκλογική-δημοσκοπική στη συνέχεια απάντηση στο δεξιό και ακροδεξιό ρεβανσιισμό. Οι δηλώσεις του ότι στη Βουλή θα συνεργαστεί κατά περίπτωση με όλους, περιλαμβανομένης της ΝΔ, αλλά και ότι θα σεβαστεί πάνω απ' όλα τον «πολιτικό πολιτισμό», δείχνουν ότι δεν αντιλαμβάνεται καν σαν βασική διακύβευση την οργάνωση της πάλης ενάντια στη δεξιά και ακροδεξιά αντίδραση.

Ψήφος στην Αριστερά

Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, οι πραγματικά διαθέσιμες δυνάμεις -παρά τα λάθη και τους περιορισμούς τους και παρά το γεγονός ότι απουσιάζει σε μεγάλο βαθμό η διάθεση για αυτοκριτική όσον αφορά τα λάθη που οδήγησαν στη δεινή ήττα της Αριστεράς- για να οργανωθεί η μάχη ενάντια στη δεξιά και ακροδεξιά αντίδραση είναι οι δυνάμεις της Αριστεράς. Παρά τη δεινή θέση στην οποία βρέθηκαν ύστερα από την εκλογική ήττα της 26ης Μαΐου εξαιτίας των δικών τους λαθών όλη την προηγούμενη περίοδο από το 2010 και μέχρι σήμερα, αυτές θα κληθούν να σηκώσουν το βάρος αυτής της μάχης. Το βασικό πολιτικό καθήκον της περιόδου, όσον αφορά στις εκλογές της 7ης Ιουλίου, «εξειδικεύεται» στο «καμία ψήφος χαμένη για την Αριστερά».

Στο πλαίσιο αυτής της επιλογής, έχει σημασία για μας και μια «δευτερεύουσα» διαχωριστική γραμμή: ανάμεσα σε έναν καταρχήν

διεθνιστικό ή έστω αντιεθνικιστικό προσανατολισμό και στον ενδημικό πατριωτισμό της πλειονότητας της Αριστεράς. Δεν πρόκειται απλώς για ιδεολογικό πρόταγμα, αλλά για βασική πολιτική προϋπόθεση: όταν ο εθνικισμός είναι η βασική συγκολλητική ύλη της δεξιάς και ακροδεξιάς ηγεμονίας, ο αριστερός πατριωτισμός, που στα κρίσιμα ζητήματα του Μακεδονικού, των ΑΟΖ κ.λπ. επιλέγει την υπεράσπιση των «κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας», έστω και με «αντιμπεριαλιστική» κάλυψη και άλλοθι, είναι εκ των πραγμάτων σαθρό και ανεπαρκές στήριγμα.

Εξαιτίας μιας σειράς παραγόντων, η διακύβευση αυτών των εκλογών δεν είναι «ποιος θα κυβερνήσει» -αυτό έχει κριθεί στις εκλογές της 26ης Μαΐου, με ευθύνη του ΣΥΡΙΖΑ (που υποχρεώθηκε από το σύστημα σε ταπεινωτική κωλοτούμπα), αλλά και της Αριστεράς, που ηττήθηκε κατά κράτος από τον ΣΥΡΙΖΑ- αλλά ποιες δυνάμεις πρέπει να ενισχυθούν με το βλέμμα στην «επόμενη μέρα», ακόμη και αν οι επιδόσεις τους προδιαγράφονται απογοητευτικές και αδιάφορες από την άποψη του γενικού εκλογικού συσχετισμού. Το να σκέφτονται, σε αυτές ειδικά τις εκλογές, χώροι της Αριστεράς με αντικειμενικά μικρή εκλογική και πολιτική εμβέλεια με κριτήριο πώς θα επηρεάσουν το γενικό εκλογικό συσχετισμό με το βλέμμα στο «ποιος θα κυβερνήσει», είναι όχι απλώς ανεδαφικό αλλά μια παράδοξη εκδοχή εκλογικισμού και... κυβερνητισμού. Η ψήφος σε αυτές τις εκλογές είναι πολιτική επένδυση στη μάχη ενάντια στη δεξιά και ακροδεξιά αντίδραση την «επόμενη μέρα». Είναι λάθος, αλλά και μια μορφή εκλογικής ανάθεσης, να φανταζόμαστε ότι αυτή η μάχη θα κριθεί στα εκλογικά ποσοστά της κάλπης της 7ης Ιουλίου και στις αντιδεξιές δημαγωγίες του Τσίπρα ή του Βαρουφάκη στην επόμενη Βουλή, κι όχι στο δρόμο.

Ενιαίο μέτωπο ενάντια στην αστική αντίδραση

Ενόψει λοιπόν των μαχών της «επόμενης μέρας», το ζήτημα του ενιαίου μετώπου ενάντια στη δεξιά και ακροδεξιά αντίδραση

είναι απολύτως κρίσιμο. Είναι μέρος -και αιτία- της ήττας της Αριστεράς ότι δεν κατάφερε να ενωθεί στις μάχες ενάντια στο σύστημα με βάση την αρχή «χτυπάμε μαζί – βαδίζουμε χώρια», την ίδια στιγμή που επιχείρησε να ενωθεί σε μορφές πολιτικών μετώπων που προσιδίαζαν σε κόμματα. Αποδείχτηκε όμως πλέον, πέρα από κάθε αμφισβήτηση, ότι τα μάξιμουμ πλαίσια, που είχαν φετιχοποιηθεί, δεν εξασφάλισαν ούτε τα στοιχειώδη: ούτε το να «χτυπάμε μαζί» σε κρίσιμα μέτωπα της ταξικής πάλης, να συγκεντρώνουμε δυνάμεις στις μάχες ενάντια στο σύστημα, να εξασφαλίζουμε την ενότητα σε αυτό το καθήκον. Είναι φανερό ότι η μεθοδολογία «συγκεντρώνουμε δυνάμεις της Αριστεράς σε μέτωπα-υβρίδια κόμματος με μάξιμουμ πλαίσιο, με την προσδοκία ότι έτσι θα ενώσουμε και τις μαχόμενες ταξικές δυνάμεις» απέτυχε και πρέπει να αντιστραφεί: πρέπει πρώτα να συγκεντρώσουμε δυνάμεις σε μάχες ενάντια στο σύστημα, πρέπει πρώτα αυτή η συγκέντρωση δυνάμεων να αρχίσει να γίνεται αποτελεσματική, και μέσα από αυτή τη διαδικασία να αποδειχθεί ποιοι μπορούν και πρέπει να ενωθούν πολιτικά με ποιους σε πιο μόνιμη βάση ή σε ανώτερο επίπεδο. Όταν αποτυγχάνουμε στο στοιχειώδες, είναι εκατό φορές πιο βέβαιο ότι θα αποτύχουμε σε πιο απαιτητικού χαρακτήρα «ενώσεις».

Μπορούμε !

Δεν χρειάζονται αυταπάτες: η κατάσταση είναι αντικειμενικά και υποκειμενικά δύσκολη. Η άνοδος της δεξιάς και ακροδεξιάς δεν σηματοδοτεί μόνο την ήττα της Αριστεράς αλλά και στροφή δεξιά και μετατόπιση του ιδεολογικού «άξονα» δεξιότερα στην κοινωνία και συνδυάζεται με ήττα της Αριστεράς σε μάχες σημαντικές και όχι απλά τακτικού χαρακτήρα – τέτοια ήταν η μάχη της περιόδου 2010-2015. Η ήττα της Αριστεράς δεν είναι συντριπτική, είναι όμως σημαντική, με την έννοια ότι είναι ήττα σε κορυφαίες διακυβεύσεις της ταξικής πάλης, αλλά και ήττα του μοντέλου οικοδόμησης των κοινωνικών αντιστάσεων και της ίδιας της Αριστεράς στην περίοδο μετά το '89. Την περίοδο της κρίσης «απλώς» η Αριστερά όπως οικοδομήθηκε μετά το '89 πέρασε από το μεγάλο ιδεολογικό, πολιτικό και πρακτικό τεστ μιας κορυφαίας

διακύβευσης και μάχης. Αυτό που ηττήθηκε ήταν/είναι μια μετανεωτερική μορφή ρεφορμισμού, που ηγεμόνευσε στη βάση της φόρμουλας «νέα κοινωνικά κινήματα + πλατύ κόμμα (ή υβριδική μορφή μετώπου-κόμματος)», αλλά και η Αριστερά που αποδείχτηκε ανεπαρκής για να αποτρέψει την ηγεμόνευση αυτής της μορφής ρεφορμισμού.

Ο νέος «πολιτικός κύκλος» θα ανοίξει με μια πολύ δύσκολη «πρεμιέρα»: τη μάχη ενάντια στη δεξιά και ακροδεξιά αντίδραση, που έχει ούριο άνεμο στα πανιά της. Βεβαίως η πολιτική και ιδεολογική της υπεροχή έχει ασταθή και «παρακμιακό» χαρακτήρα, που ταιριάζει απόλυτα με την έρπουσα κρίση του νεοφιλελεύθερου μοντέλου συσσώρευσης. Το σύστημα, παρά το ότι η Αριστερά έκανε ό,τι μπορούσε για να αυτοκτονήσει, δεν μπορεί (ακόμη) να μετατρέψει τις νίκες του σε συντριπτική επέλαση. Αυτός είναι ο λόγος που σε λίγους μήνες μετά την άνοδο του Μπολσονάρου στη Βραζιλία, το κλίμα ηττοπάθειας και πανικού διαδέχονται μαζικές και μαχητικές κινητοποιήσεις. Αυτός είναι ο λόγος που, ακόμη και στην καπιταλιστική μητρόπολη, τις ΗΠΑ, αναπτύσσεται ένα δυναμικό κίνημα ενάντια στο μπλοκ εξουσίας που εκφράζει ο Τραμπ και στις πολιτικές του.

Ωστόσο, οι αντιστάσεις που γεννά η κρίση του «ανάπηρου» νεοφιλελεύθερου μοντέλου συσσώρευσης θα χρειαστούν αποφασιστική ηγεσία για να νικήσουν. Για να αποτελέσει η Αριστερά, ή μάλλον ένα τμήμα της, μια τέτοια ηγεσία, θα πρέπει να ανοικοδομηθεί σε νέες βάσεις, ενσωματώνοντας τα συμπεράσματα από την πορεία και την ήττα του προηγούμενου κύκλου αντιστάσεων και οικοδόμησης. Την «επόμενη μέρα», θα χρειαστεί να οργανώσουμε τις αντιστάσεις και να συγκεντρώσουμε δυνάμεις στις μάχες με την τακτική του ενιαίου μετώπου, παράλληλα όμως θα χρειαστεί να οργανώσουμε τη μεγάλη συζήτηση του απολογισμού, που δεν έγινε, ή έγινε ελάχιστα και ανεπαρκώς, το 2015.

Παραπομπές

(1) <https://www.redtopia.gr/%ce%b1%cf%80%cf%8c%cf%86%ce%b1%cf%83%ce%b7-%cf%84%ce%b7%cf%82-%cf%80%ce%bf%ce%bb%ce%b9%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ae%cf%82-%ce%bf%cf%81%ce%b3%ce%ac%ce%bd%cf%89%cf%83%ce%b7%cf%82-%ce%ba%cf%8c%ce%ba%ce%ba/>

(2) <https://www.redtopia.gr/%cf%83%cf%85%ce%bc%cf%80%ce%b5%cf%81%ce%ac%cf%83%ce%bc%ce%b1%cf%84%ce%b1-%ce%b1%cf%80%cf%8c-%cf%84%ce%b7%ce%bd-%ce%ae%cf%84%cf%84%ce%b1-%cf%84%ce%b7%cf%82-%ce%b1%cf%81%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%b5%cf%81/>